

UDK 364.4(058)

ISSN 1330-6456

PRAVNI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
STUDIJSKI CENTAR SOCIJALNOG RADA

LJETOPIS

STUDIJSKOG CENTRA

SOCIJALNOG RADA

1999.

SVEZAK VI.

Zagreb, veljača 2000.

LJETOPIS STUDIJSKOG CENTRA SOCIJALNOG RADA

**Godišnjak
IZDAVAČ**

Pravni fakultet
Sveučilišta u Zagrebu
Studijski centar Socijalnog rada

**Yearly
PUBLISHER**

University of Zagreb, Faculty
of Law-Department of
Social Work

UREDNIŠTVO

EDITORIAL BOARD

Marina Ajduković, Gojko Bežovan, Aleksandar Halmi, Josip Janković, Mladen Knežević,
Ivan Magdalenić, Dušan Milinković

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Marina Ajduković

EDITOR IN CHIEF

ZAMJENIK GLAVNOG I ODGOVORNOG UREDNIKA **DEPUTY EDITOR**

Mladen Knežević

TAJNIK

Branka Sladović

SECRETARY

LEKTOR

Vesna Arsovski

LECTOR

PRIJEVOD NA ENGLISKI

Vesna Arsovski

ENGLISH TRANSLATION

ADRESA UREDNIŠTVA

ADRESS

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Studijski centar socijalnog rada
Nazorova 51, 10000 Zagreb
Tel. +(385) 4821 205 Fax. +(385) 4821 206

TISAK

PRESS

Sveučilišna tiskara, d.o.o., Zagreb, Trg m. Tita 14

UDK 364.4(058)

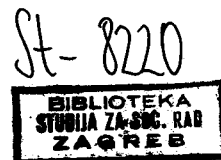
ISSN 1330-6456

PRAVNI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
STUDIJSKI CENTAR SOCIJALNOG RADA

LJETOPIS
STUDIJSKOG CENTRA
SOCIJALNOG RADA

1999.

SVEZAK VI.

Zagreb, veljača 2000.

Naklada 500 primjeraka

Sveučilišna tiskara, d.o.o., Zagreb, Trg m. Tita 14

UVODNA RIJEČ

VI. godište *Ljetopisa Studijskog centra socijalnog rada* posvećeno je PROFESIJU SOCIJALNOG RADA, specifično metodologiji, superviziji i etici u socijalnom radu. Navedena tema je doprinos hrvatskih socijalnih radnika i drugih stručnjaka u sustavu socijalne skrbi u promišljanju uloge socijalnog rada u 21. stoljeću. Izazove koji nas očekuju u narednom stoljeću najbolje oslikava i poziv na zajednički kongres Međunarodnog udruženja socijalnih radnika i Međunarodnog udruženja škola za socijalni rad, čiji je član i naš Studijski centar. Naime, misao vodilja ovog kongresa, koji će se održati u Montrealu u srpnju ove godine, je PROMICANJE DRUŠTVA PRAVEDNOSTI U UVJETIMA GLOBALNE EKONOMIJE: SOCIJALNI RAD U 21. STOLJEĆU. Navedeni kongres će po svemu sudeći biti mjesto ozbiljnih promišljanja budućnosti profesije socijalnog rada u uvjetima globalizacije, ali i izvrsno mjesto za procjenu aktualnog stanja socijalnog rada u Hrvatskoj. Članci u ovom godištu *Ljetopisa* dobro oslikavaju potrebu kritičke usporedbe sa svijetom na polju razvoja socijalnog rada u nas.

U uvodnom članku "Što je doista novo u metodologiji socijalnog rada" uspoređuje se razvoj istraživanja u socijalnom radu u svijetu i Hrvatskoj. Navodi se da je broj istraživanja u području socijalnog rada u zemljama Zapadne Europe i Sjeverne Amerike u porastu, a da je njihova metodologija sve složenija. Sve je prisutnija kvalitativna metodologija i longitudinalna istraživanja koja su rezultat timskog rada. Teorija i praksa se logički utemeljeno isprepliću. Istovremeno su u nas istraživanja i metodologija socijalnog rada i njihov položaj u sustavu društvenih znanosti uvijek na raskrižju između preispitivanja, negacije znanstvenog polja socijalnog rada i njegove reafirmacije.

Naredni članci posredno upućuju na odrednice usaglašenog razvoja socijalnog rada u sljedećem desetljeću. Naime, da bi naša istraživanja bolje integrirala teoriju i praksu socijalnog rada i tako imala veću spoznajnu i primijenjenu vrijednost, potrebno je uz metodologiju razvijati i praksu socijalnog rada. Nužna pretpostavka toga je sustavni rad na osmišljavanju etike profesije i institucionalno uvođenje supervizije u sustav socijalne skrbi u Hrvatskoj. U članku "Etika pomažućih profesija - primjer socijalnog rada" autor navodi i analizira niz etičkih pitanja u socijalnom radu, te nudi model etičkog odlučivanja na tom polju. Rad je dobar poticaj konačnom usvajanju i promicanju Etičkog kodeksa socijalnog rada u Hrvatskoj.

Članak "Evaluacija terenske nastave studenata socijalnog rada" jasno pokazuje kako je za suvremeno obrazovanje socijalnih radnika uz dobra teorijska znanja i vještine koja se dobivaju na fakultetu nužno razvijati terensku nastavu koja omogućava integriranje teorijskih, praktičnih i iskustvenih metoda podučavanja. Da bi terenski nastavnik mogao zadovoljiti te zahtjeve, nije dovoljno da je "iskusni praktičar", već je potrebno da ovlada dodatnim vještinama. Jedna od njih je vještina supervizije. Na žalost supervizija u Hrvatskoj još uvijek nije sastavni dio institucionalnog sustava socijalne skrbi. Iako postoje pokušaji da se neformalno uvede

u sustav, oni u pravilu nisu popraćeni prethodnom edukacijom "supervizora". Postoji velika opasnost da takvo stihijsko uvođenje supervizije u sustav, umjesto da afirmira superviziju, dovede do otpora stručnjaka prema njezinom uvođenju. Biti dobar praktičar je nužan, ali ne i dovoljan uvjet za razvoj dobrog supervizora. Da bi netko postao supervizor, treba usvojiti specifična znanja i vještine, ali i iskustveno učiti kroz neposredno sudjelovanje u procesu supervizije. Kao doprinos osmišljavanju sustavnog uvođenja supervizije, uz nalaze preliminarnog ispitivanja stavova i očekivanja socijalnih radnika u Hrvatskoj, prevedeni su prilozi koji opisuju superviziju u tri zemlje - Rumunjskoj, Nizozemskoj i Švedskoj. Bez obzira na objektivne razlike u duljini iskustva sa supervizijom i društvenim okruženjem, tim prilozi je zajedničko težište na vrijednostima i etici supervizijskog rada, te opis uvođenja i afirmacije supervizije u navedenim sredinama. Upravo stoga su ti prilozi poučno štivo hrvatskim stručnjacima.

VI. godište *Ljetopisa Studijskog centra socijalnog rada* je ujedno i posljednje godište na kraju ovog stoljeća i milenija. Vrijeme je barem za male, ali značajne i vidljive promjene. Stoga ćemo početak novog milenija označiti izborom novog uredništva časopisa čija će zadaća biti bolje osmišljavanje uloge *Ljetopisa Studijskog centra socijalnog rada* u unapređivanju i povezivanju teorije i prakse socijalnog rada u nas. Nadamo se da će nas i dalje, kao i u svim dosadašnjim godištim, financijski i konceptualno podupirati Ministarstvo rada i socijalne skrbi, koje je nezaobilazan partner u razvoju profesije socijalnog rada.

Siječanj, 2000.

Glavna i odgovorna urednica
Marina Ajduković

SADRŽAJ

CONTENTS

Teorija i praksa socijalnog rada

Aleksandar Halmi: Što je doista novo u metodologiji socijalnog rada	7
Nino Žganec: Etika pomažućih profesija - primjer socijalnog rada	17
Marina Ajduković, Željka Potočki i Branka Sladović Supervizija u Hrvatskoj: preliminarno ispitivanje stavova i očekivanja socijalnih radnika	29
Kristina Urbanc i Olja Družić: Evaluacija terenske nastave studenata socijalnog rada	39

Prijevod

Louis Van Kessel: Supervizija - neophodan doprinos kvaliteti profesionalnog postupanja: primjer nizozemskog modela supervizije	59
Rebecca T. Davis: Korištenje autoriteta vlasti i moći u superviziji socijalnog rada: iskustva Rumunjske	77
Lisbeth Johnsson: Supervizija u Švedskoj	89

Studentski rad

Klaudija Kregar: Multikulturalni socijalni rad s migrantima - iskustva Njemačke	97

Prikaz knjiga i časopisa

Josip Janković: Prikaz knjige N. Žanko <i>Osnove transakcijske analize</i>	103
Slavica Blažeka: Prikaz Zbornika radova <i>Socijalni rad na pragu 21. stoljeća</i>	105
Mario Rambousek: Anali Studentskog centra u Zagrebu	109

Theory and Practise of Social Work

Aleksandar Halmi: What is really new in social work methodology?	7
Nino Žganec: Ethics of helping professions - Social work example	17
Marina Ajduković, Željka Potočki, Branka Sladović: Supervision in Croatia: Preliminary research of social workers' attitudes and expectations	29
Kristina Urbanc, Olja Družić: Evaluation of social work students' field training	39

Translations

Louis Van Kessel: Supervision: A necessary contribution to the quality of professional performance. Illustrated by the concept of supervision used in the Netherlands	59
Rebecca T. Davis: Use of authority and values in social work supervision: The Romania experience	77
Lisbeth Johnsson: Supervision in Sweden	89

Students work

Klaudija Kregar: Multicultural social work with migrants: German experience	97

Reviews

Josip Janković: Book <i>Basics of Transactional Analyse</i>	103
Slavica Blažeka: Book <i>Social work at the beginning of 21. century</i>	105
Mario Rambousek: Cronicle of Student's center in Zagreb	109

Prikaz stručnih skupova

Ervin Ajazaj: 4. europska ljetna škola u Berlinu	111
Marina Ajduković: Seminara <i>Tretman muškaraca nasilnih prema ženama i djeci</i>	113
Ana Štambuk: Savjetovanje <i>Socijalna skrb o starjim osobama</i>	115
Olja Družić: Savjetovanje <i>Rizični i zaštitni čimbenici u razvoju poremećaja u ponašanju djece i mladeži</i>	119

Reviews of professional conferences

Ervin Ajazaj: <i>4. European Summer School in Berlin</i>	111
Marina Ajduković: <i>Treatment of violent men</i>	113
Ana Štambuk: <i>Social welfare for elderlies</i>	115
Olja Družić: <i>Risk and protective factors in development of behavior disorders in children and youth</i>	119